

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

VI. Miracula Munceri eiusque discipulorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Simonium. Si à Deo se missum dicat, quarite ubi ipse
sint miracula. Galtius qui edito Basileæ An. MDLIV.
libro multa notatu digna de Anabaptistis prodi-
dit, inter alia dicit, (a) rogatos quosdam de vocatione
sua & miraculis, noctu in lacum quendam castello vici-
num, ingentem vim piscium comportari curasse, quum
deinde ipsos quacumque incederent ad Pœnitentiam vi-
taq; emendationem magno clamore cohortantes, (b) &
extremum ludicium aduentum annunciantes, ingens homi-
num multitudo sequeretur, ac multi ex ijs fame preme-
rentur: unum istorum praconum in genua pronolutum
precarî cepisse, ut Deus populo ejurienti prospicere ac bo-
na sua largiri vellet. Deinde, resia & nassus afferri iussis-
se, ac cum socijs in lacum ingressum, incredibilem piscium
copiam extraxisse, eosque assistentibus distribuisse, magno
cum omnium, qui hoc adspexerant, stupore, quod antehac
vix ullus in eo lacu piscis visus fuisset. Miraculum hoc
statim undique fuit divulgatum, & pisces etiam ad
diuersa loca missi, multis ad hanc famam undique con-
fluentibus, & ad novos hos Apostolos quos diuinos homi-
nes, & ad perditum Mundi salutem cœlitus missos dica-
bant, se se aggregantibus.

Similis fere miraculorū artifex Mahumetes fuit:
qui quum Arabum miraculum aliquod ab ipso fla-
gitantium petitionem diu elusisset, in montis cu-
iusdam vertice vrbas aliquam multas lacte plenas
profunde defodit, populo deinde supra modum
famelico, prostratus Deum inuocauit, vt doctrin-
am ipsius testimonio aliquo corroboraret. Per-
acta precatone, terram effodi, & cœleste illud
donum scilicet, præter omnium spem inuentum,
distribui iussit, barbaris illis magno stupore defi-
xis. Menno Anabaptistarum Doctor præcipuus,
in libro quem de libero scripsit arbitrio, ait, mul-
tos Lutheranos qui doctrinæ ipsius illuissent, sub-
bitanea morte perijisse: tum Vincentium nescio
quem, Anabaptisnum refutare aggressum, subito
loquendi vsum amisisse. Ecce quomodo impostor
hic Mundi simplicitate abutatur. Lindanus Ru-
remundensis Episcopus rem plene admirabilem
narrat, cui tamen tanti viri auctoritas facile fidem
addit. Dicit vero, nouisse quosdam idiotas &
simplices homines, qui quum ante nec vel litteram
legere ac scribere possent, factos Anabaptistas,
non solum S. Scripturam expedite legerint, verum
etiam explicare præsumerint. Eisdem dein quum
ad Catholice Ecclesie gremium redijissent (ô in-
auditam diaboli astutiam!) non minus quam ante
omnium litterarum imperitos rursus fuisse. Ego,
inquit, diu existimaui fabulas esse qua hac de re dicere so-

tur, donec à Catholico quodam mihi noto monitus, vxo-
rem ipsius ad Anabaptistarum concionem abiisse, eodem
me contuli. Eo quum venissem, inueni ipsam in Biblijs
legentem, iamque accinctam vt Baptismum reciperet.
Quum vero eam inde abduxissem, ac librum, vt illum
legeret, et exhibuissem, illa ne litteram quidem in eo se
noscere confessæ est. Petrus Tyræus in libris suis De
Dæmoniis testatur Anno MDLX. se quoque Co-
loniæ futorem veteramentarium, & alterum ru-
sticanum, vtrumque Anabaptistam vidisse atque
audiisse Biblia expedite legentes, quamuis eam ar-
tem nunquam didicissent. O periculosam ac me-
tuendam maligni spiritus subtilitatem, quum pro-
desse videretur, maxime nocentis! Sed ad Muncer-
um redeamus.

VI. Omnia miracula quibus vocationem suam
Muncerus probauit, eiusdem sunt farinae cuius illa
quæ primus ipse magister Lutherus per Christianum
orbem divulgauit. Quanta verò hæc & qua-
lia? O miseros Evangelicos (inquit quodam loco E-
rasmus) (c) qui precibus suis nec claudicantem vllum
equum sanare potuerunt! Miracula ipsorum sunt, ignis,
sanguis, cades & carnificina. Nec ipsorum Deus, Deus
pacis est, sed dissensionis. Hæc certe de Muncero vere
dici potuerunt: qui vocationem suam nulla alia re
probauit, quam quod omnibus in locis quæcumq;
adiit, miseras & calamitates plena manu disse-
minauit, quibus tandem & ipse fuit absorptus, à Prin-
cipum exercitu vnâ cum copijs suis, profligatus &
captus. Quum impetus factus esset, inquit Sleidanus,
(d) miseros homines velut attonitos ac mente captos ne-
que se defendisse, neque fuga salutem quasisse, sed car-
men populare, quo sancti Spiritus petitur auxilium,
cantasse: quod plerique Munceri pollicitationibus con-
fisi (non minus frustra quam olim Baaliticis sacerdotes)
cœlestem opem expectarent. Muncerus è prælio in
oppidum Fraucesium profugerat, sed captus ibi,
pœnas luit. Interrogatus à Georgio Saxonie
Duce, quid ita miseros homines in fraudem per-
traxisset, Ego, inquit, feci quod cœlitus mihi fuit in-
iunctum. Hoc modo omnes magistratus qui doctrinam
Euangelij recipere nolunt, coercendi ac tractandi sunt.
Nebulo hic dum supplicium apparatur, vultu ac
omnibus rebus tamquam Prophetam se ferebat.
Quæstioni subiectus, inter ipsa tormenta, po-

M 2 puli

a Vide etiam Nicol. Blesdick. de sect. Anab.
b Boland. in histor. monast. c In sua Diatriba. d Sleid.
lib. 5. pag. 101. Cyriac. Spang. Chron. Mansfeld. Pomæ.
Chron. Sax. supra cit. loc.

puli à se seducti simplicitatem risit: atque intrepido animo tam ludices quam ipsam mortem, cuius apparatus videbat, vltro prouocabat. Ad supplicij locum quum peruenisset, Principes hortatus est, *vt Biblia præsertim libros Regum diligenter legent, ac verbum Dei discerent.* Hæc vltima ipsius tulerunt verba. Affirmant quidam, eum pœnitentiam egisse, in Catholica religione mortuum. Et Petrus Rebstock Lutheri commensalis, (a) ait magistrum suum post mortem Munceri, pro ipso preces ad Deum suadere solitum. E Munceri, Storckij & Hubingeri cineribus variæ Anabaptistarum sectæ enatæ sunt: è quibus deinde in infinita alia rursus pullularunt. Post Munceri enim mortem ij qui supplicium euaserant, alijque in eius schola educati, Sectam suam & religionem ad eam formam quam hodie in plerisque Christiani Orbis prouincijs videmus, redegerunt, adiunctis ad illius somnia & visiones, multis alijs delirijs. Iidem vt Religioni suæ aliquanto plus gratiæ apud vulgus nouitatis auidum conciliarent, formam baptismi mutarunt, ab omni Christianitate ad illud vsque sæculum obseruatam; & ad nouarum suarum Ecclesiarum defensionem, noua regna erexerunt, vt sequenti capite ostendam.

QUOMODO ANABAPTISTÆ

è Lutheranis prodierint. Et sectarum quæ inter eos, comparatio.

CAPVT II.

ARGVMENTVM,

- I. E Lutheranorum schola Anabaptistas prodijisse.
- II. Primi Anabaptistarum Ministri seu Prædicantes.
- III. Lutheranismi & Anabaptistarum secta Collatio.
- IV. Lutherani Zuingliani turbas Anabaptisticas imputant.
- V. De Ioanne Matthæo primo Anabaptistarum Propheta.
- VI. De Ioanne Leidenensi primo ipsorum rege.
- VII. De eius & aliorum qui ab ipso exiit.

ADESTE, ô miseri errones, & paulisper mecum considerate quor scholas Sathanas erexerit, postquam vester ille Lutherus ab Ecclesia discessit: Sed bene habet. Ipsi sæculi illius infelicitatem dissimulare non potestis. Sic enim in prima vestra Centuria exclamatis: *O infelix sæcu-*

lum in quo tot ac tanti errores nasci ac venasci visi sunt! Sed quæ caussa est huius infelicitatis, ô Lutherani? Tundite vos vestra pectora, rigate lachrymis ora, induite cilicium, & conspergite vos cinere, ac patrum vestrorum culpam deplorate. hi enim sunt tantorum malorum auctores. At nisi propius accesseritis, eosque diligenter contemplati fueritis, vix erit vt recte eos cognoscatis; quum hypocrysin miris artibus occultent, & falsa alterius religionis arma præ se ferant. Sed lacram ipsis detrahite: sanguinem in facie, ignem in oculis, audaciam in fronte, & rabiosam spumam in ore ipsorum deprehendetis. Omnis hæc fax & colluuius, quæ tanto furore ad arma concurrat, apud vos & è vobis nata est. (b) Verum quidem est, quemadmodum flumina non eundem habent saporem quem fontes; sic horum doctrinam ab illa quam Lutherus initio proposuit, aliquantum distare, atque alium velut gustum habere, ab illo tamen principium sortita est. Ad hoc probandum nullis mihi alijs testimonijs opus est, quam quæ ex vestrarum partium scriptoribus, Sleidano, (c) Bullingero, (d) Coruino, Gastio, Henrico Dorpio, (e) & Lamberto Hortensio, (f) citaturus sum: quando quidem non nescio Hofij, Lindani, Cochlaei, Staphyli, Suriij, Pratenfis seu Dupreau, aliorumque auctorum Catholicorum testimonia non multum apud vos valitura.

II. Omnes in eo consentiunt, Anno MDXXXII. Bernardum Rotmannum Oecolampadij discipulum ab Hassiæ Landgrauio in Germaniam inferiorem, vt Lutheri ibi Euangelium annunciaret, missum, à ciuibus quibusdam Monasterij (quæ est primaria Westphaliæ vrbs) in suburbio receptum. Is quum se solum tanto oneri imparem putaret, aliquos adiungi sibi petiit quorum opera adiuuaretur. Additi ergo ei collegæ Hermanus Stapreda & Gosfridus Strabenijs. Stapreda quamuis Lutheranum se ferret, præceptorem habuerat Henricum Rossium, de quo paullo ante Traicstenfes ob Anabaptisimum supplicium sumserant. Quemadmodum vero extraneæ hirundines, in tritremi Antoniana eas quæ iam ibi nidificabant ac quasi

a. Tom. 1. Coll. pag. 49. b. Vide inquisit. Euang. Ederi fol. 52. & seq. & Bellum 5. Euang. c. 10. c. histor. com. libr. 10. d. Libris 6. de orig. Anab. & lib. 2. cap. 8. e. In histor. Monast. An. 1536. excusa. f. Libr. de orig. Anab. fol. 7. a. 4. Sebast. in Chron. par. 3. tit. de Anab.